

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Illvstrivm Virorvm Epistolae, Hebraicae, Graecae et
Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra
aetate doctissimum diuersis temporibus missae**

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Vlrichus Dux in Vuirtenberg & Deke, Comes Monris belligardi, ad
facultatem theologiae parisiensem

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](#)

I O. R E V C H L I N . L I B E R S E C V N D.

Valete fœliciter, & simul cogitate memori mente, hanc præsentē
meri facti esse quæstionem, & non iuris neq; diuini neq; humani,
de qua nostrum certamen est, non enim disporto, quid sit Hæreti
cum; & quid Catholicum, sed solum utrum Oculare Speculum
quod in uno corpore constat ex declarato & declar atione afferat
absolute simpliciter & sine addito, propositiones quas aduersarii
exprobrant. Quod si tam dubium est ut schola stica disputatione
ueniat inuestigandum, quemadmodum Aduersarii illi circunua
gando cursitantes, satagunt & colligunt doctorum sibi adhaerenti
um opinione s, certe iam constabit ad solius Petri sedē, id est ad
summum Pontificem esse referendum, & non ad inferiorē ; secun
dum Iura Canonica quæ in hoc sunt clara, & secundū Theologos
ut Gerold de Examinatione doctrinarū in tertia consyderatio
ne, & Occam in libro Sexto Dialogorū, in prima parte circa finē,
& alii multi, a quorū lectione professio mea & Reipublicæ famili
arisq; cura me retrahit. Iterum ualete, q; obseruandissimi Patres.
Stutgardie. XIII. KL. Iulias. Anno. M. D. XIII.

Vlrichus Dux in Vuirtenberg & Deke, Comes Montis
belligardi, ad Facultatem Theologiæ
Parisiensem.

E GREGII & Eximii Sacrae Theologiæ Professores, Ciuis
noster vir Consularis Ioannes Reuchlin Phorcensis Legum
Doctor, controuersiam habuit cum quibusdam Colonensi
bus, concernentem scripta cuiusdam libri Oculare Speculum no
minati. Quæ authoritate sedis Apostolicae per sententiam diffini
tiuam est terminata. Nihilominus tamen relatu accepimus, quos
dam religiosos eadem materiam sopia tam apud uos uelle refusci
tare, petentes ut in eadē causa Dignationes uestræ conenf, contra
præfatum Ciuem nostrum aliquid machinari. Nos igitur consy
derantes sanctissimum Dominum nostrum Papam manus appo
suisse, cum Inhibitione quibus suis aliis iudicibus & personis facta,
oramus, causam istam super Oculari Speculo motam, quam ma
gis esse putamus inuidia quā fidei, a uobis abdicetis, & uel nostri
quoq; contemplatione uos exoneretis, permittentes commissio

P I S T . I L L V S T . V I R O R V M A D .

nem sedis Apostolicæ, cui præfatus Doctor Io. Reuchlin se semper subiecit suum retinere uigorem. Quia in re nobis nihil facies gratius, pari uel uberiore gratitudine compensandum. Feliciter ualete. Ex Stutgarten. XIII. KL. Iulias. Anno. M. D. XIII.

Guilielmus Copus Basiliensis Medicinæ Doctor,

Ioanni Reuchlin Phorcensi

S. D. P.

VANQVAM ante hac nulla mihi fuit cū excellentia tua necessitudo celeberrime Doctoꝝ, non porui tamen nō dolere, quum nomen tuum adeo ab indoctis calumniari intelligerem, cuius rei Historiam ab his qui una cum obtrectatoribus tuis tum aderant lucidissime intelliges. Ego agebam in aula Christianissimi Frâcorum Regis, quum te æmulâcerarent, interea Episcopus, qui hostibus tuis fauebat, cum multa in te diceret, famam tuam laniando, interrogatus a Regia Maiestate an te noscerem, respondi, quadraginta iam annis non uidisse me te, sed tum quum Basileæ docebas Præceptorem meū Ioannem Heberling Gauundiensem scire me, te celebratissimi fuisse nominis, & in liberalibus artibus & literis humanitatis adeo, ut ea tempestate nemo tibi esset comparandus, nec deluisse te ab illo tempore continuam in literis operâ collocare, atq; huius rei locupletissimos testes esse libros multa eruditioe refertos, qui ex officina tua prodierunt. Tunc aduersarius ille, quum nihil aliud haberet quo uerba mea refelleret, dixit me pariter Iudaïa re. Hæc ideo scribere uolui, ut noscas me tibi deditissimum, atq; pro nominis tui defensione, uel ultima etiam experturum. Vale ex Parisiorum Lutecia, octavo kal. Septembres An. M. D. XIII.

Ioannes Reuchlin, Guilielmo Cope Medicinæ

Doctori, apud Parisios. S. D. P.

QVOD tam fideliter & confidenter literatissime Cope, doctrinarum mearum nepos, integritatem honoris mei corâ Rege Francorû & potètissimis obtrectatoribus meis commemoratione ueteris nostrâ uitâ defenderis, merito ingentes tibi ago gratias. Id aut nō nisi diuinis? ita cecidisse arbitrabor,